

รูปแบบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนที่มีผลต่อการออกไปใช้สิทธิเลือกตั้งท้องถิ่นในจังหวัดปทุมธานี*

MODELS OF POLITICAL PARTICIPATION OF PEOPLE AFFECTING LOCAL ELECTIONS IN PATHUM THANI PROVINCE

ธวัชชัย ผลสะอาด, อภิญา ฉัตรช่อฟ้า, วชรินทร์ ชาญศิลป์

Thawatchai Polsa-at, Apinyar Chatchorfa, Vacharin Chansilp

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

Mahachulalongkornrajavidyalaya University

Corresponding Author E-mail: thawatchailld7@gmail.com

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ คือ 1 เพื่อศึกษาสภาพทั่วไปของการมีส่วนร่วมทางการเมือง 2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมือง และ 3. เพื่อนำเสนอรูปแบบการส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนที่มีผลต่อการออกไปใช้สิทธิเลือกตั้งท้องถิ่นในจังหวัดปทุมธานี โดยการประยุกต์หลักพุทธธรรม ดำเนินการวิจัยแบบผสมวิธี เก็บรวบรวมข้อมูลกลุ่มตัวอย่าง 400 คน วิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนาและเชิงอนุมาน การวิจัยเชิงคุณภาพ ใช้วิธีสัมภาษณ์เชิงลึกจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญจำนวน 18 รูปหรือคน

ผลการศึกษาพบว่า 1. สภาพทั่วไปของการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการออกไปใช้สิทธิเลือกตั้งท้องถิ่นในจังหวัดปทุมธานี สิ่งที่ประชาชนให้ความสำคัญ คือ สิทธิและหน้าที่ตามหลักรัฐธรรมนูญ การเลือกตั้งอย่างสุจริต ยุติธรรม ประชาชนมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมืองและการเลือกตั้ง 2. ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการออกไปใช้สิทธิเลือกตั้งท้องถิ่นในจังหวัดปทุมธานี พบว่า 1. การสื่อสารทางการเมืองทั้ง 2 ด้านมีผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการออกไปใช้สิทธิเลือกตั้งท้องถิ่นในจังหวัดปทุมธานี เรียงลำดับตามค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยพหุคูณ คือ ด้านการกล่อมเกลางานการเมือง และด้านการรับรู้ข่าวสาร มีผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการออกไปใช้สิทธิเลือกตั้งท้องถิ่นในจังหวัดปทุมธานี 2. หลักอุปถัมภ์ธรรม 5 ด้าน มีผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการออกไปใช้สิทธิเลือกตั้งท้องถิ่นในจังหวัดปทุมธานี 3. รูปแบบการส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของ

*Received September 27, 2023; Revised June 15, 2024; Accepted June 17, 2024

ประชาชนในการออกไปใช้สิทธิเลือกตั้งท้องถิ่นในจังหวัดปทุมธานี โดยการประยุกต์หลักพุทธธรรม คือ การมีความสามัคคี มีความรับผิดชอบร่วมกัน การปฏิบัติตามกฎหมาย การเคารพผู้ที่ควรเคารพ ความเสมอภาคและสิทธิเสรีภาพ การให้ความสำคัญกับประชาชน และการสนับสนุนคนดีมีคุณธรรม

คำสำคัญ: หลักอปริยหานิยธรรม; การมีส่วนร่วมทางการเมือง; การเลือกตั้งท้องถิ่น

Abstract

This dissertation aims to: 1 . study the generality of political participation, 2. study the factors affecting political participation, and 3. She presented the guidelines for promoting the political participation of people's local elections in Phatum Thani province by buddhadhamma integration. The research was conducted using a mixed method. The data were collected by questionnaire from 400 samples and analysed by statistical package. 18 critical informants collected the quantitative data through structured interviews, and the content analysis technique was studied.

The research findings revealed that: 1. General Conditions of Political Participation of the People in Voting in Local Elections in Pathum Thani Province What the people value is their constitutional rights and duties. Honest and fair elections and the participation of the people in political activities and elections. 2 . The factors affecting political participation in people's local elections found the following: 1 . politics communication in 2 aspects are affecting the people's election in Phatum Thani province with statistics sorted by multiple coefficients is the political socialisation and the political information perception are affecting the people's election in Phatum Thani province. 2. Aparihaniyadhamma in 5 aspects are affecting the people's election in Phatum Thani province sorted by multiple coefficients is to hold regular and frequent meetings, to provide the rightful protection, to meet in harmony, to honour and respect the elders, and to introduce no revolutionary ordinance, are affecting the people's election in Phatum Thani province. 3. the guidelines for promoting the political participation of people's local elections in Phatum Thani province by Buddha dhamma integration are unity,

shared responsibility, compliance with the law, respecting the worthy person, equality and freedom, giving importance to the people, and supporting good, moral people.

Keywords: Aparihaniyadhamma; Political Participation; Local Election

บทนำ

การปกครองส่วนท้องถิ่น เริ่มบัญญัติในรัฐธรรมนูญ ตั้งแต่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช 2511 โดยในครั้งนั้นบัญญัติไว้ในส่วนของแนวนโยบายแห่งรัฐ ว่า “มาตรา 70 รัฐพึงส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น และสนับสนุนให้ท้องถิ่นสามารถดำเนินกิจการตามอำนาจหน้าที่ได้เป็นผลดี” และต่อมาในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2517 จึงได้บัญญัติไว้เป็นหมวดๆ หนึ่ง ได้แก่ หมวด 9 การปกครองท้องถิ่น โดยมีทั้งหมด 4 มาตรา ซึ่งกล่าวถึง การจัดระเบียบการปกครองส่วนท้องถิ่น การจัดตั้งซึ่งต้องเป็นไปตามกฎหมาย สภาท้องถิ่นและหัวหน้าฝ่ายบริหารท้องถิ่นหรือคณะผู้บริหารท้องถิ่น และการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นและหัวหน้าฝ่ายบริหารท้องถิ่น หรือคณะผู้บริหารท้องถิ่น (สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ, 2565)

การเมืองท้องถิ่นมีความสำคัญต่อการเมืองระดับชาติ ในฐานะที่เป็นฐานรากสำคัญของการเมืองระดับชาติ ซึ่งหากการเมืองท้องถิ่นมีความเข้มแข็งมั่นคงแล้วย่อมส่งผลดีต่อการเมืองระดับชาติอย่างแน่นอน ดังปรากฏให้เห็นตัวอย่างในหลายประเทศที่มีการพัฒนาทางการเมืองที่เข้มแข็งมั่นคง เช่น สหรัฐอเมริกา สาธารณรัฐเยอรมัน เป็นต้น ซึ่งการเมืองของประเทศดังกล่าวนี้มีพัฒนาการทางการเมืองจากระดับล่างสู่ระดับบน โดยมลรัฐหรือชุมชนท้องถิ่นมีความเข้มแข็งและมีบทบาทสำคัญในการปกครองตนเองมาก่อน ส่งผลให้เมื่อรวมตัวกันเป็นประเทศทำให้การเมืองระดับชาติมีความเข้มแข็งไปด้วยการเมืองท้องถิ่นยังเป็นเสมือนช่องทางทางการเมืองมีส่วนร่วมของประชาชนในชุมชนท้องถิ่นในการสะท้อนถึงปัญหาความต้องการของตนผ่านการแสดงออกทางการเมืองในหลากหลายช่องทาง เช่น การยื่นข้อเรียกร้องต่อผู้บริหารท้องถิ่น หรือสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ในเขตเลือกตั้งของตน หรือการร้องเรียนผ่านสื่อสังคมออนไลน์ ทำให้ปัญหาความต้องการของตนเองแพร่กระจายออกไปในวงกว้างจนทำให้เจ้าหน้าที่รัฐมีอาจนิ่งเฉยได้ต้องเข้ามาดำเนินการแก้ไขหรือตอบสนองความต้องการดังกล่าว (ปธาน สุวรรณมงคล, 2562) การจัดการเลือกตั้งที่ประชาชนมีส่วนร่วม เสริมสร้างความรู้และสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองดีวิถีประชาธิปไตยเพื่อการเลือกตั้งที่สุจริตเที่ยงธรรม โดยการจัดโครงการ 1. โครงการให้ความรู้แก่ประชาชนเกี่ยวกับบทบาทพลเมือง 2. โครงการสร้างจิตสำนึกพลเมืองดี วิถีประชาธิปไตย 3. โครงการสร้างจิตสำนึกในการยับยั้ง ตระหนักรู้เรื่องภัยของการซื้อสิทธิ

ขายเสียง และการทุจริตการเลือกตั้ง และส่งเสริม สนับสนุนการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน โดยโครงการส่งเสริมการติดตามนโยบาย ของพรรคการเมืองโดยประชาชน จัดตั้งกองทุนสนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชนอย่างต่อเนื่อง จัดให้มีสิทธิประโยชน์ การคุ้มครองและการเยียวยาประชาชนที่เข้ามาสนับสนุนการเลือกตั้ง เพื่อลดปัญหาการ ขาดการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน (สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง, 2560)

ประชาชนจำนวนมากที่ไม่ใช้อำนาจสิทธิของตนเองที่พึงกระทำในทางการเมือง ขาดความสนใจที่จะเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมือง ปัญหาสำคัญที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองกับระบอบประชาธิปไตย คือการขาดการศึกษา ขาดความเข้าใจ ซึ่งเป็น พื้นฐานการสร้างระบอบประชาธิปไตยอย่างแท้จริงว่าควรจะทำหน้าที่ของตนอย่างไรในการ พัฒนาประเทศชาติ การมีส่วนร่วมจะเกิดประโยชน์อย่างไร การมีส่วนร่วมทางการเมืองของ ประชาชน เป็นกิจกรรมที่มีความสำคัญประการหนึ่งของกระบวนการทางการเมืองและมีความ จำเป็นสำหรับทุกระบบการเมืองโดยเฉพาะในประเทศที่มีการปกครองระบอบ ประชาธิปไตย ซึ่งมีหลักการของประชาธิปไตยที่ว่า อำนาจอธิปไตยเป็นของประชาชน การ ปกครองประเทศเป็นการปกครองของประชาชน โดยประชาชน และเพื่อประชาชน ประเทศใดที่ประชาชนในสังคมมีระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองสูงย่อมแสดงถึงความเป็น ประชาธิปไตย แต่ในทางตรงกันข้ามประเทศใดประชาชนมีระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองต่ำย่อมแสดงว่าประเทศนั้นระดับความเป็นประชาธิปไตยของประเทศต่ำ (แสวง รัตนมงคลมาศ, 2516) การเลือกตั้งท้องถิ่น จึงเปรียบเสมือนช่องทางหนึ่งของการมีส่วนร่วม ทางการเมืองของประชาชนในระดับท้องถิ่นตามสิทธิขั้นพื้นฐาน โดยการเลือกตัวแทนของ ตนเข้าไปใช้อำนาจตัดสินใจทางการเมืองซึ่งเกิดขึ้นภายใต้ข้อจำกัดของการมีประชากร จำนวนมาก และมีพื้นที่เขตการปกครองที่มีขนาดใหญ่ จึงทำให้การใช้อำนาจของประชาชน ด้วยตนเองโดยตรง เพื่อทำการตัดสินใจทางนโยบายประชาชนจึงเป็นผู้มีอำนาจในการ ปกครองประเทศ แต่เนื่องจากสภาพสังคมปัจจุบันย่อมเป็นไปได้ที่ประชาชนทุกคนจะทำ หน้าที่ปกครองประเทศพร้อม ๆ กัน จึงมีความจำเป็นต้องเลือกผู้แทนของตนเข้าไปทำ หน้าที่แทนตน และประชาชนสามารถเปลี่ยนผู้แทนซึ่งใช้อำนาจแทนตนได้ โดยเลือกผู้ที่ตน เห็นว่าเป็นประโยชน์แก่ส่วนรวม ตามแนวทางที่ตนต้องการ โดยพิจารณาจากนโยบายของ ผู้สมัครรับเลือกตั้งหรือพรรคของผู้สมัครรับเลือกตั้ง (เอกบุญ วงศ์สวัสดิ์กุล, 2554)

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษา รูปแบบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนที่มี ผลต่อการออกไปใช้สิทธิเลือกตั้งท้องถิ่นในจังหวัดปทุมธานี เพื่อนำผลการวิจัยที่ได้ไป นำเสนอสู่เวทีประชาคมท้องถิ่น หน่วยงานเทศบาลตำบล และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อ เป็นข้อมูลที่เป็นประโยชน์ในการกำหนดแนวทางวางแผนการพัฒนา

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพทั่วไปของการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนที่มีผลต่อการออกไปใช้สิทธิเลือกตั้งท้องถิ่นในจังหวัดปทุมธานี
2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนที่มีผลต่อการออกไปใช้สิทธิเลือกตั้งท้องถิ่นในจังหวัดปทุมธานี
3. เพื่อนำเสนอรูปแบบการส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนที่มีผลต่อการออกไปใช้สิทธิเลือกตั้งท้องถิ่นในจังหวัดปทุมธานี โดยการประยุกต์หลักพุทธธรรม

วิธีดำเนินการวิจัย

1. รูปแบบของการวิจัย

เพื่อให้การวิจัยครั้งนี้มีประสิทธิภาพและเป็นไปตามวัตถุประสงค์ ของการวิจัย ผู้วิจัยได้กำหนดรูปแบบการวิจัยโดยใช้การวิจัยแบบผสมผสานวิธี (Mixed Methods Research) มีทั้งการวิจัยเชิงปริมาณและการวิจัยเชิงคุณภาพมุ่งเน้นการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา

2. ประชากร กลุ่มตัวอย่าง และผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

2.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ประชาชนในจังหวัดปทุมธานีที่มีสิทธิเลือกตั้ง จาก 7 เขตเลือกตั้งในจังหวัดปทุมธานี จำนวน 890,556 คน (สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง, 2562) คำนวณหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของ Taro Yamane (1973) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 400 คน

2.2 ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ผู้วิจัยทำการสัมภาษณ์เชิงลึก ผู้ให้ข้อมูลสำคัญประกอบด้วย นักวิชาการด้านพระพุทธศาสนา จำนวน 3 รูป นักวิชาการด้านรัฐศาสตร์ จำนวน 4 คน นักวิชาการด้านพรรคการเมือง จำนวน 4 คน ผู้นำชุมชน จำนวน 4 คน และนักการเมืองท้องถิ่น จำนวน 3 คน รวมทั้งสิ้น 18 รูปหรือคน

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย แบบสอบถาม จำนวน 4 ส่วน คือ 1. ปัจจัยส่วนบุคคล 2. การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่น 3. การสื่อสารทางการเมือง และ 4. หลักอุปนิทานธรรมเพื่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนที่มีผลต่อการออกไปใช้สิทธิเลือกตั้งท้องถิ่นในจังหวัดปทุมธานี ในการวิจัยเชิงคุณภาพใช้แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างเป็นเครื่องมือ โดยการสัมภาษณ์ตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยเชิงปริมาณเก็บรวบรวมข้อมูลจากประชาชนในจังหวัดปทุมธานีที่มีสิทธิเลือกตั้ง จาก 7 เขตเลือกตั้งในจังหวัดปทุมธานี จำนวน 400 คน และการวิจัยเชิงคุณภาพ

ศึกษาข้อมูลจากเอกสาร นโยบายที่เกี่ยวข้อง และเก็บข้อมูลกับผู้ให้ข้อมูลสำคัญจำนวน 18 รูปหรือคน

5. การวิเคราะห์ข้อมูล และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนาโดยใช้ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงอนุมานใช้การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Stepwise Multiple Regression Analysis) ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ และศึกษาภาคสนามด้วยวิธีการสัมภาษณ์เชิงลึกเพื่อยืนยันผลการศึกษาเชิงปริมาณจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

ผลการวิจัย

1. สภาพทั่วไปของการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการออกไปใช้สิทธิเลือกตั้งท้องถิ่นในจังหวัดปทุมธานี สิ่งที่ประชาชนให้ความสำคัญ คือ สิทธิและหน้าที่ตามหลักรัฐธรรมนูญ การเลือกตั้งอย่างสุจริต ยุติธรรม ประชาชนมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมืองและการเลือกตั้ง สามารถแจ้งเบาะแสการทุจริตกับทางราชการได้อย่างสะดวกและปลอดภัย โดยสภาพทั่วไปของการมีส่วนร่วมทางการเมือง พบว่า ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาในรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมาก 4 ด้าน เรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปน้อย คือ ด้านการเป็นเจ้าของหน้าที่พรรคการเมืองและการรณรงค์หาเสียง รองลงมาคือ ด้านการเป็นผู้สื่อข่าวสารทางการเมือง ด้านการเลือกตั้ง ด้านการเป็นผู้มีบทบาทในชุมชน และอยู่ในระดับปานกลาง 1 ด้าน คือ ด้านการติดต่อกับทางราชการ ตามลำดับ

2. ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการออกไปใช้สิทธิเลือกตั้งท้องถิ่นในจังหวัดปทุมธานี ผลการทดสอบสมมติฐาน มีดังนี้

สมมติฐานที่ 1 ปัจจัยการสื่อสารทางการเมือง อย่างน้อย 1 ด้าน มีผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการออกไปใช้สิทธิเลือกตั้งท้องถิ่นในจังหวัดปทุมธานี

ตารางที่ 1 ปัจจัยการสื่อสารทางการเมืองที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการออกไปใช้สิทธิเลือกตั้งท้องถิ่นในจังหวัดปทุมธานี

ปัจจัยการสื่อสารทางการเมือง	B	SE	Beta	t	Sig.
ค่าคงที่ (Constant)	0.449	0.249	-	4.199***	0.000
ด้านการรับรู้ข่าวสาร (X11)	0.193	0.022	0.291	8.788***	0.000
ด้านการกล่อมเกลางานการเมือง (X12)	0.276	0.020	0.349	8.784***	0.000

Multiple R = .680 a, R Square = .469, Adjusted R Square = 0.476, Std. Error = 0.256

*** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

จากตารางที่ 1 พบว่า การสื่อสารทางการเมือง สามารถร่วมกันพยากรณ์การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการออกไปใช้สิทธิเลือกตั้งท้องถิ่น ได้ร้อยละ 46.9 เมื่อพิจารณาองค์ประกอบรายด้าน พบว่า ด้านการกล่อมเกลாதทางการเมือง สามารถพยากรณ์การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการออกไปใช้สิทธิเลือกตั้งท้องถิ่น ได้ร้อยละ 34.9 รองลงมาคือ ด้านการรับรู้ข่าวสาร สามารถพยากรณ์การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการออกไปใช้สิทธิเลือกตั้งท้องถิ่น ได้ร้อยละ 29.1 โดยมีสมการดังนี้

$$\hat{Y} = 0.449 + 0.276(X_{12}) + 0.193(X_{11})$$

$$Z = 0.449 + 0.349(X_{12}) + 0.291(X_{11})$$

สมมติฐานที่ 2 หลักอปริหานิยธรรม อย่างน้อย 1 ด้าน มีผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการออกไปใช้สิทธิเลือกตั้งท้องถิ่นในจังหวัดปทุมธานี

ตารางที่ 2 หลักอปริหานิยธรรม ที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการออกไปใช้สิทธิเลือกตั้งท้องถิ่นในจังหวัดปทุมธานี

หลักอปริหานิยธรรม	B	SE	Beta	t	Sig.
ค่าคงที่ (Constant)	1.414	0.135	-	7.255***	0.000
ด้านความพร้อมเพรียงกันประชุมกัน (X21)	0.209	0.039	0.350	4.425***	0.000
ด้านการอารักขา คุ่มครอง ป้องกันโดยธรรม (X27)	0.178	0.035	0.249	4.255***	0.000
ด้านความพร้อมเพรียงกันประชุม (X22)	0.149	0.028	0.220	.167***	0.000
ด้านการสักการะ เคารพ นับถือ บูชาท่านผู้ใหญ่ทั้งหลาย (X24)	0.126	0.022	0.215	3.848***	0.000
ด้านการไม่บัญญัติสิ่งที่ไม่บัญญัติ (X23)	0.105	0.029	0.184	.345***	0.001

Multiple R = .797e, R Square = .596, Adjusted R Square = .592, Std. Error = .295

*** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

จากตารางที่ 2 พบว่า หลักอปริหานิยธรรม สามารถร่วมกันพยากรณ์การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการออกไปใช้สิทธิเลือกตั้งท้องถิ่น ได้ร้อยละ 59.6 เมื่อพิจารณาองค์ประกอบรายด้าน พบว่า ด้านความพร้อมเพรียงกันประชุมกันเบื้องต้น สามารถร่วมกันพยากรณ์การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการออกไปใช้สิทธิเลือกตั้งท้องถิ่น ได้ร้อยละ 35.0 ด้านการอารักขา คุ่มครอง ป้องกันโดยธรรม สามารถร่วมกันพยากรณ์การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการออกไปใช้สิทธิเลือกตั้งท้องถิ่น ได้ร้อยละ 24.9 ด้านความพร้อมเพรียงกันประชุม สามารถร่วมกันพยากรณ์การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการออกไปใช้สิทธิเลือกตั้งท้องถิ่น ได้ร้อยละ 22.0 ด้านการสักการะ เคารพ

นับถือ บุชาท่านผู้ใหญ่ทั้งหลาย สามารถร่วมกันพยากรณ์การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการออกไปใช้สิทธิเลือกตั้งท้องถิ่น ได้ร้อยละ 21.5 และด้านการไม่บัญญัติสิ่งที่ไม่บัญญัติ สามารถร่วมกันพยากรณ์การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการออกไปใช้สิทธิเลือกตั้งท้องถิ่น ได้ร้อยละ 18.4 ตามลำดับ โดยมีสมการดังนี้

$$\hat{Y} = 1.414 + 0.350(X21) + 0.249(X27) + 0.220(X22) + 0.215(X24) + 0.184(X23)$$

$$Z = 1.414 + 0.209(X21) + 0.178(X27) + 0.149(X22) + 0.126(X24) + 0.105(X23)$$

3. การส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนที่มีผลต่อการออกไปใช้สิทธิเลือกตั้งท้องถิ่นในจังหวัดปทุมธานี โดยการประยุกต์หลักพุทธธรรม พบว่า มีการประยุกต์ใน 7 ด้าน คือ 1. ด้านการหมั่นประชุมกันเนืองนิตย์ ความสามัคคี 2. ด้านความพร้อมเพรียงกันประชุม ความรับผิดชอบร่วมกัน 3) ด้านการไม่บัญญัติสิ่งที่ยังไม่บัญญัติ การปฏิบัติตามกฎหมายข้อบังคับ 4. ด้านการสักการะเคารพนับถือบุชาท่านผู้ใหญ่ทั้งหลาย การเคารพผู้อาวุโส, ผู้ที่ควรเคารพ 5. ด้านการไม่บังคับปกครองสตรีทั้งหลาย การให้สิทธิเสรีภาพ ความเสมอภาค ความเท่าเทียม 6. ด้านการสักการะ เคารพนับถือ บุชาท่อบุชนียสถานทั้งหลาย ประชาชน ชุมชน องค์การทางการเมือง 7. ด้านการอารักขา ค้ำครองป้องกันโดยธรรม การสนับสนุนคนดีมีคุณธรรม โดยหลักอปริหานิยธรรม ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ =3.89, S.D.=0.15) เมื่อพิจารณาในรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมาก 6 ด้าน และอยู่ในระดับปานกลาง 1 ด้าน คือ ด้านการไม่บัญญัติสิ่งที่ยังไม่บัญญัติ การปฏิบัติตามกฎหมายข้อบังคับ

อภิปรายผลการวิจัย

1. สภาพทั่วไปของการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการออกไปใช้สิทธิเลือกตั้งท้องถิ่นในจังหวัดปทุมธานี ผลการศึกษาสภาพทั่วไปของการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการออกไปใช้สิทธิเลือกตั้งท้องถิ่นในจังหวัดปทุมธานี ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาในรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมาก 4 ด้าน เรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปน้อย คือ ด้านการเป็นเจ้าหน้าที่พรรคการเมืองและการรณรงค์หาเสียง รองลงมาคือด้านการเป็นผู้สื่อข่าวสารทางการเมือง ด้านการเลือกตั้ง ด้านการเป็นผู้มีบทบาทในชุมชน และอยู่ในระดับปานกลาง 1 ด้าน คือ ด้านการติดต่อกับทางราชการ ตามลำดับ สอดคล้องกับงานวิจัยของสุทน ทองเล็ก (2564) เรื่อง การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในจังหวัดสระแก้วในการเลือกตั้งทั่วไป ปี พ.ศ. 2562 พบว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการเลือกตั้งทั่วไป ปี พ.ศ. 2562 ในจังหวัดสระแก้ว โดยรวมอยู่ในระดับมาก

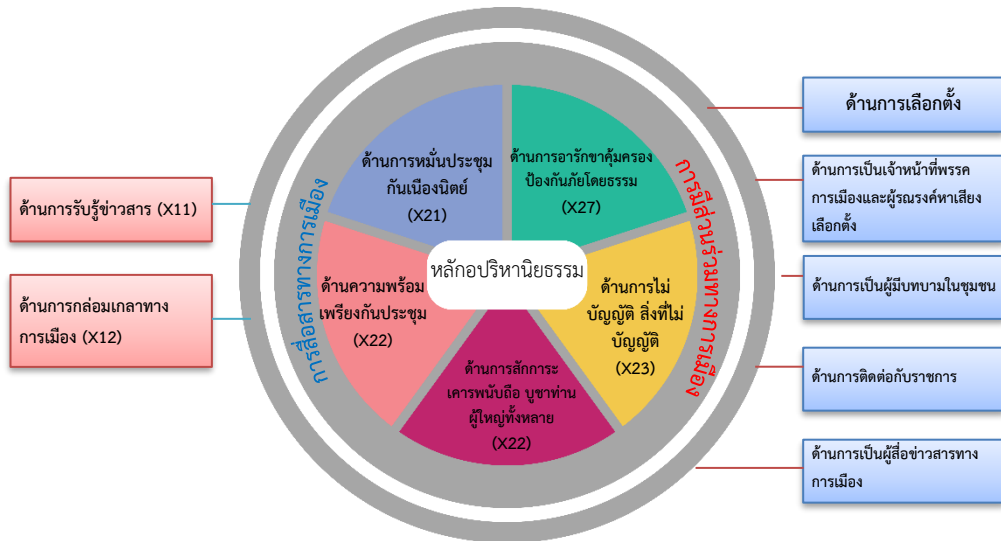
เมื่อพิจารณาโดยเรียงตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง ด้านการสื่อสารทางการเมือง และด้านการมีส่วนร่วมในพรรคการเมือง ตามลำดับ

2. การศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนที่มีผลต่อการออกไปใช้สิทธิเลือกตั้งท้องถิ่นในจังหวัดปทุมธานี พบว่า การสื่อสารทางการเมือง พบว่า ในภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาในรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทั้ง 2 ด้าน เรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปน้อย คือ ด้านการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร และด้านการกล่อมเกลางานทางการเมือง ตามลำดับ โดยการสื่อสารทางการเมืองทั้ง 2 ด้าน มีผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการออกไปใช้สิทธิเลือกตั้งท้องถิ่นในจังหวัดปทุมธานี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 โดยสามารถร่วมกันพยากรณ์การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการออกไปใช้สิทธิเลือกตั้งท้องถิ่น ได้ร้อยละ 46.9 เมื่อพิจารณาองค์ประกอบรายด้าน พบว่า ด้านการกล่อมเกลางานทางการเมือง สามารถพยากรณ์การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการออกไปใช้สิทธิเลือกตั้งท้องถิ่น ได้ร้อยละ 34.9 รองลงมาคือ ด้านการรับรู้ข่าวสาร สามารถพยากรณ์การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการออกไปใช้สิทธิเลือกตั้งท้องถิ่น ได้ร้อยละ 29.1 และหลักอภิปรัชญา 5 ด้าน มีผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการออกไปใช้สิทธิเลือกตั้งท้องถิ่น ในจังหวัดปทุมธานี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 โดยสามารถร่วมกันพยากรณ์การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการออกไปใช้สิทธิเลือกตั้งท้องถิ่น ได้ร้อยละ 59.6 เมื่อพิจารณาองค์ประกอบรายด้าน พบว่า ด้านหมั่นประชุมกันเนืองนิตย์ สามารถร่วมกันพยากรณ์การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการออกไปใช้สิทธิเลือกตั้งท้องถิ่น ได้ร้อยละ 35.0 ด้านการอารักขา ค้ำครอง ป้องกันโดยธรรม สามารถร่วมกันพยากรณ์การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการออกไปใช้สิทธิเลือกตั้งท้องถิ่น ได้ร้อยละ 24.9 ด้านความพร้อมเพรียงกันประชุม สามารถร่วมกันพยากรณ์การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการออกไปใช้สิทธิเลือกตั้งท้องถิ่น ได้ร้อยละ 22.0 ด้านการสักการะ เคารพ นับถือ บูชาท่านผู้ใหญ่ทั้งหลาย สามารถร่วมกันพยากรณ์การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการออกไปใช้สิทธิเลือกตั้งท้องถิ่น ได้ร้อยละ 21.5 และด้านการไม่บัญญัติสิ่งที่ไม่บัญญัติ สามารถร่วมกันพยากรณ์การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการออกไปใช้สิทธิเลือกตั้งท้องถิ่น ได้ร้อยละ 18.4 ตามลำดับ สอดคล้องกับงานวิจัยของนิพนธ์ อินทโชติ (2564) เรื่อง การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการเป็นสมาชิกพรรคการเมืองไทย ในจังหวัดชัยภูมิ พบว่า การพัฒนาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการเป็นสมาชิกพรรคการเมืองไทย ในจังหวัดชัยภูมิ โดยบูรณาการประยุกต์หลักธรรมอภิปรัชญา 7 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาจำแนกเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากโดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ด้านการมี

ส่วนร่วมหมั่นประชุมกันเนื่องนิത്യ รองลงมาด้านการมีส่วนร่วมไม่บัญญัติสิ่งที่ยังไม่บัญญัติ ไม่ล้มเลิกสิ่งบัญญัติ ด้านการมีส่วนร่วมคุ้มครองป้องกันอันตราย ด้านการมีส่วนร่วม ด้านการมีส่วนร่วมเคารพนับถือผู้อาวุโสในพรรค ด้านการมีส่วนร่วมพร้อมเพรียงกันประชุม ด้านการมีส่วนร่วมไม่ลุแก่อำนาจให้เกียรติสตรี และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ด้านการมีส่วนร่วม เคารพสถานที่สำคัญ ตามลำดับ

3. การศึกษาการส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนที่มีผลต่อการออกไปใช้สิทธิเลือกตั้งท้องถิ่นในจังหวัดปทุมธานี โดยการประยุกต์หลักพุทธธรรม มีการประยุกต์ใน 7 ด้าน คือ 1. ด้านการหมั่นประชุมกันเนื่องนิത്യ ความสามัคคี 2. ด้านความพร้อมเพรียงกันประชุม ความรับผิดชอบร่วมกัน 3. ด้านการไม่บัญญัติสิ่งที่ยังไม่บัญญัติ การปฏิบัติตามกฎหมายข้อบังคับ 4. ด้านการสักการะเคารพนับถือบูชาท่านผู้ใหญ่ทั้งหลาย การเคารพผู้อาวุโส, ผู้ที่ควรเคารพ 5. ด้านการไม่บังคับปกครองสตรีทั้งหลาย การให้สิทธิเสรีภาพ ความเสมอภาค ความเท่าเทียม 6. ด้านการสักการะ เคารพนับถือ บูชาต่อปูชนียสถานทั้งหลาย ประชาชน ชุมชน องค์การทางการเมือง 7. ด้านการอารักขา คุ้มครองป้องกันโดยธรรม การสนับสนุนคนดีมีคุณธรรม โดยหลักอปริหานิยธรรม ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาในรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมาก 6 ด้าน และอยู่ในระดับปานกลาง 1 ด้าน สอดคล้องกับงานวิจัยของ พระมหาเอกกวิน ปิยวีโร (อะจิม) (2564) เรื่อง การนำหลักพุทธธรรมมาภิบาลไปประยุกต์ใช้ในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในจังหวัดนครศรีธรรมราช พบว่า การส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนตามหลักอปริหานิยธรรม 7 ได้แก่ 1. การหมั่นประชุมกันเนื่องนิത്യ 2. ความพร้อมเพรียงกันประชุม 3. การร่วมกำหนดกฎเกณฑ์ทางการเมืองไม่บัญญัติสิ่งที่ไม่ได้บัญญัติไว้ (อันขัดต่อหลักการเดิม) ไม่ล้มล้างสิ่งที่บัญญัติไว้ 4. การเคารพประธานและความคิดเห็นของสมาชิกในที่ประชุม 5. การให้เกียรติสตรียอมรับความเท่าเทียมสตรีและบุรุษตลอดถึงการคุ้มครองผู้อ่อนแอ 6. การเคารพสักการสถานของประเทศชาติบ้านเมือง 7. การทำนุบำรุงพระพุทธศาสนาตลอดถึงบรรพชิตในศาสนา โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านทำนุบำรุงพระพุทธศาสนาตลอดถึงบรรพชิตในศาสนา มีระดับความคิดเห็นสูงสุด รองลงมา คือ ด้านการให้เกียรติสตรียอมรับความเท่าเทียมสุภาพสตรีและสุภาพบุรุษ และต่ำที่สุดอยู่ในระดับปานกลาง คือ ด้านการหมั่นประชุมกันเนื่องนิത്യ การประยุกต์หลักธรรมทางพระพุทธศาสนากับการส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนนั้นมีความสอดคล้องกันอย่างลงตัว

องค์ความรู้จากการวิจัย

ภาพที่ 1 องค์ความรู้จากการวิจัย

จากภาพที่ 1 สรุปองค์ความรู้รูปแบบการส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการออกไปใช้สิทธิเลือกตั้งท้องถิ่นในจังหวัดปทุมธานี โดยการประยุกต์หลักพุทธธรรม สังเคราะห์จากองค์ประกอบ คือ การสื่อสารทางการเมือง ด้านการรับรู้ข่าวสาร และด้านการล้อมกลาทางการเมือง + หลักการบริหารนิยธรรม = การนำไปสู่การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการออกไปใช้สิทธิเลือกตั้งท้องถิ่นในจังหวัดปทุมธานี สามารถสรุปได้ดังนี้

การสื่อสารทางการเมือง ด้านการรับรู้ข่าวสาร เป็นการรับรู้ข้อมูลเกี่ยวกับการเลือกตั้งท้องถิ่นจากช่องทางต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นสื่อสังคมออนไลน์ จากสื่อป้ายโฆษณา หรือช่องทางการสื่อสารในรูปแบบดั้งเดิมต่าง ๆ รวมถึงการรับรู้ข้อมูลข่าวสารผ่านทางนโยบายจากตัวแทนนักการเมืองท้องถิ่น รับรู้ข้อมูลเกี่ยวกับการเลือกตั้งท้องถิ่นจากเพื่อนบ้านรู้จักกับนักการเมืองท้องถิ่น และรับรู้ข้อมูลเกี่ยวกับการเลือกตั้งท้องถิ่นจากการประชาสัมพันธ์การเลือกตั้งขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ด้านการรับรู้ข่าวสารทางการเมือง เป็นการวิเคราะห์การเลือกตั้งเพื่อถ่ายทอดและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นทางการเมืองสู่คนในครอบครัว คนใกล้ชิด และบุคคลอื่นสถาบันการศึกษาในพื้นที่ที่มีการณรงค์การเลือกตั้งและให้ข้อมูลเป็นความรู้ที่ดีแก่เยาวชน

คนในชุมชนมีการแนะนำเกี่ยวกับการเลือกตั้งในระบอบประชาธิปไตยแก่กัน และการถ่ายทอดเรื่องราวทางการเมืองการเลือกตั้งผ่านทางสื่อต่าง ๆ

หลักการบริหารนิยธรรม ด้านการหมั่นประชุมกันเนื่องนิตย์ เป็นการผลักดันกิจกรรมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น การติดตามนโยบายและกิจกรรมต่าง ๆ ในท้องถิ่นเป็นประจำ สม่ำเสมอ มีการสื่อสารทางการเมืองกับประชาชนในกิจกรรมการให้ความรู้ทางการเมืองที่ถูกต้องเป็นจริงตามสถานการณ์บ้านเมืองอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ประชาชนได้รับทราบถึงความก้าวหน้าของการดำเนินนโยบายต่าง ๆ ด้านความพร้อมเพรียงกันประชุม เป็นการมีความรับผิดชอบการประชุมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นประจำ การร่วมกันทำกิจกรรมต่าง ๆ ในท้องถิ่นร่วมกับประชาชน รวมถึงมีการสื่อสารทางการเมืองกับประชาชนถึงสถานการณ์ทางการเมืองที่ถูกต้องเป็นจริงตามสถานการณ์โดยพร้อมเพรียงกันทุกฝ่าย ด้านการไม่บัญญัติสิ่งที่ไม่บัญญัติ เป็นการปกครองและเข้าถึงประชาชน ตามกฎกติกา ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น การปฏิบัติตามนโยบายและกิจกรรมที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกำหนดและประกาศให้ประชาชนทราบ และมีสื่อสารทางการเมืองโดยการให้ความรู้ข้อเท็จจริงกับประชาชนตามหลักเกณฑ์และกฎหมายบ้านเมือง ด้านการสักการะ เคารพ นับถือ บูชาท่านผู้ใหญ่อันทั้งหลาย เป็นการเข้าถึงผู้นำชุมชนและประชาชนในการรับทราบปัญหาและความต้องการของประชาชนในพื้นที่ และปฏิบัติตามนโยบายและกิจกรรมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นโดยขอความร่วมมือจากผู้นำในท้องถิ่น การบริหารงาน โดยยึดนโยบาย ระเบียบข้อบังคับขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อสร้างความศรัทธาแก่ประชาชนด้านการไม่ข่มขืนบังคับปกครองสตรีทั้งหลาย เป็นการยอมรับความคิดเห็นของนักการเมืองและประชาชนที่เป็นสตรี ยอมรับการเข้าร่วมกิจกรรมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของสตรี ให้การสนับสนุนและการให้ความเคารพ พึงคำแนะนำจากประชาชนที่เป็นสตรี ด้านสักการะ เคารพ นับถือ บูชาปูชนียสถานทั้งหลาย เป็นการให้ความเคารพศาสนสถานในพื้นที่ ปฏิบัติตามโดยไม่มีการประพฤติดิต เช่น การไม่หาเสียงหรือพูดถึงการเมืองในวัด ส่งเสริมและร่วมบริหาร ให้การดูแลชุมชนที่เป็นถิ่นฐานของประชาชน และให้ความเคารพแก่สถานที่ที่ประชาชนให้ความเคารพศรัทธา ด้านการอารักขา ค้ำครอง ป้องกันโดยธรรม เป็นการให้ความสำคัญกับประชาชนในฐานะผู้อำนาจสูงสุดในระบอบประชาธิปไตย การให้ความสำคัญกับนักการเมืองท้องถิ่นในฐานะตัวแทนที่ประชาชนเลือก และให้การสนับสนุนคนดีในการเป็นผู้นำชุมชนหรือมีบทบาทในทางการเมือง

การมีส่วนร่วมทางการเมือง ด้านการเลือกตั้ง เป็นการพิจารณาเพื่อเลือกตัวแทนหรือนักปกครองที่ดีที่ต้องการตามหลักการปกครองในระบอบประชาธิปไตย เป็นการสรรหาเพื่อให้ได้นักการเมืองที่ดีมีคุณสมบัติตามที่ท้องถิ่นต้องการ และทำประโยชน์ต่อ

ประชาชนและท้องถิ่นโดยส่วนรวม เป็นกิจกรรมที่ประชาชนจะได้ใช้สิทธิและหน้าที่ของตนอย่างเต็มที่ ด้านการเป็นเจ้าหน้าที่พรรคการเมืองและผู้รณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง เป็นการทำหน้าที่ของประชาชนในการช่วยเหลือและสอดส่องดูแลความสงบเรียบร้อยของกิจกรรมการเลือกตั้ง เป็นผู้ที่เกี่ยวข้องเคลื่อนไหวทางการเมืองเพื่อการส่งเสริมหรือคัดค้านส่งผลกับเศรษฐกิจและความเป็นอยู่ของประชาชน ที่จะทำให้เกิดการตัดสินใจไปใช้สิทธิเลือกตั้งในท้องถิ่นด้านการเป็นผู้มีบทบาทในชุมชน เป็นการมีบทบาทในการร่วมอภิปรายพูดคุยในประเด็นทางการเมือง การร่วมประชุมทางการเมือง ทำให้เกิดการสนับสนุนการเลือกตั้งในท้องถิ่น มีการส่งเสริมนักการเมืองท้องถิ่นที่มีคุณสมบัติของผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นที่รู้จักและมีผลงานเป็นที่ประจักษ์ทำให้ประชาชนให้ความร่วมมือในการไปใช้สิทธิเลือกคนดี สนับสนุนให้มีชมรม สมาคม กลุ่มอิทธิพลและกลุ่มผลประโยชน์ต่าง ๆ จะผลักดันการเลือกตั้งให้ได้คนดีมีความสามารถไปบริหารท้องถิ่น ด้านการติดต่อกับทางราชการ เป็นการติดต่อกับหน่วยงานภาครัฐเมื่อเห็นการไม่ชอบมาพากลในการเลือกตั้ง การยื่นข้อเสนอนะหรือข้อร้องเรียนต่าง ๆ กับหน่วยงานราชการเพื่อรักษาผลประโยชน์ของตนและชุมชน รวมถึงการนำเสนอความคิดเห็นร่วมกับการประชุมเสวนาทางการเมืองร่วมกับหน่วยงานราชการ เพื่อประโยชน์ในการเลือกตั้งท้องถิ่นของชุมชน ด้านการเป็นผู้สื่อข่าวสารทางการเมือง เป็นการทำหน้าที่เป็นผู้สังเกตการณ์ทางการเมือง การเลือกตั้งท้องถิ่น รวมถึงการพูดคุย เสนอนะวิพากษ์วิจารณ์ และแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับนโยบายหรือการทำงานของนักการเมืองทั้งระดับชาติและระดับท้องถิ่น การติดตามข่าวสารการแถลงนโยบายของพรรคการเมืองต่าง ๆ

โดยสรุป การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการออกไปใช้สิทธิเลือกตั้งท้องถิ่น ต้องมีองค์ประกอบร่วมกันตั้งแต่การสร้างการรับรู้ข่าวสารทางการเมือง และการกล่อมเกลางานทางการเมืองที่ถูกต้องและทั่วถึงครอบคลุม รวมถึงมีการส่งเสริมให้ประชาชนเกิดค่านิยมในการเลือกตั้งที่บริสุทธิ์ยุติธรรมโดยผ่านการประยุกต์ใช้หลักพุทธศาสนาเป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาเพื่อเลือกตั้ง เมื่อเกิดการสื่อสารทางการเมืองในวงกว้างประชาชนจะให้การยอมรับและมีส่วนร่วมทางการเมืองโดยให้ความสำคัญกับการเลือกตั้งเพื่อสรรหาคนดีเข้าไปบริหารท้องถิ่น ประชาชนจะทำหน้าที่เป็นผู้ดูแลการเลือกตั้งให้มีความโปร่งใส

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. ภาครัฐควรนำเสนอนโยบายเกี่ยวกับการเลือกตั้ง และการกำกับดูแลหน่วยงานหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไม่ให้ความทับซ้อนในบทบาท อำนาจและหน้าที่ของตน

หน่วยงาน เพื่อไม่ให้เป็นการใช้งบประมาณแผ่นดินซ้ำซ้อนกันในโครงการพัฒนาท้องถิ่นของหน่วยงานต่าง ๆ

2. ภาครัฐควรมีนโยบายเชิงรุกในการบังคับใช้กฎหมายการเลือกตั้งท้องถิ่นให้เกิดความบริสุทธิ์ ยุติธรรม โปร่งใส รวมถึงมีการบังคับใช้บทลงโทษตามกฎหมายอย่างจริงจัง เมื่อพบการกระทำความผิดในการเลือกตั้งท้องถิ่น โดยเปิดโอกาสให้ประชาชนได้สามารถร้องเรียนกับหน่วยงานได้โดยตรงในหลากหลายช่องทางโดยภาครัฐเป็นผู้คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลของผู้แจ้งเบาะแส

3. ภาครัฐควรมีการดำเนินการตรวจสอบและพิจารณาการเบิกจ่ายงบประมาณต่าง ๆ ของหน่วยงานหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีการติดตามผลการดำเนินโครงการอย่างเข้มข้นและตรวจสอบการตรวจรับอย่างเคร่งครัด โดยมีหน่วยงานตรวจสอบภายนอกที่ไม่มีส่วนได้ส่วนเสียกับผลประโยชน์ในท้องถิ่นเป็นผู้ตรวจสอบ เพื่อให้เกิดความโปร่งใสและเป็นกลาง

ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการ

1. คณะกรรมการเลือกตั้งและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทางการเมืองในจังหวัดปทุมธานี ควรพัฒนาการติดต่อสื่อสารกับประชาชนให้มีความสะดวก รวดเร็ว เข้าถึงง่าย รวมถึงมีช่องทางที่หลากหลาย เพื่อให้ประชาชนสามารถติดต่อกับหน่วยงานราชการได้อย่างไม่ติดขัด

2. คณะกรรมการเลือกตั้งและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทางการเมืองในจังหวัดปทุมธานีควรดำเนินการเกี่ยวกับเบาะแสพฤติกรรมของนักการเมืองให้มีความเด็ดขาดและรวดเร็ว ไม่ว่าจะเป็นการทุจริตการเลือกตั้ง การคอร์รัปชันในการบริหารงานในท้องถิ่น การรับหรือการให้สินบนเพื่อประโยชน์ทางการเมือง หรือการไม่ปฏิบัติตามนโยบายที่ได้ให้ไว้กับประชาชน เพื่อสร้างบรรทัดฐานทางการเมืองที่ดีให้เกิดขึ้นและสร้างความเชื่อมั่นให้กับประชาชนในการไม่เกรงกลัวต่ออิทธิพลของนักการเมือง

3. คณะกรรมการเลือกตั้งและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทางการเมืองในจังหวัดปทุมธานี ควรมีการลงพื้นที่เพื่อรับข้อเสนอแนะและความคิดเห็นของประชาชนในท้องถิ่นให้มากยิ่งขึ้น เพื่อให้ได้ข้อมูลจริงในกิจกรรมทางการเมืองจากประชาชน และเป็นการสังเกตการณ์จากสถานการณ์จริงทั้งก่อนและหลังการเลือกตั้ง

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาเพิ่มเติมในประเด็นรูปแบบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนที่มีผลต่อการออกไปใช้สิทธิเลือกตั้งท้องถิ่นในประชากรกลุ่มอื่น ๆ เพิ่มเติม เพื่อขยายขอบเขตของผลการศึกษาให้กว้างขวางยิ่งขึ้น และเพื่อให้ได้ข้อค้นพบใหม่ ๆ จากผลการวิจัย

2. ควรมีการศึกษาเพิ่มเติมในประเด็นรูปแบบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนที่มีผลต่อการออกไปใช้สิทธิเลือกตั้งท้องถิ่นโดยอาจใช้การประยุกต์หลักพุทธธรรมอื่น ๆ เช่น หลักสาราณียธรรม หลักสปปุริสธรรม 7 เพื่อให้เกิดการประยุกต์หลักพุทธธรรมในประเด็นใหม่ที่น่าสนใจ

3. ควรมีการศึกษาประเด็นรูปแบบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนที่มีผลต่อการออกไปใช้สิทธิเลือกตั้งท้องถิ่นโดยอาจพิจารณาตัวแปรย่อยของปัจจัยทางการเมืองเพิ่มเติม เช่น หลักความเสมอภาค การก้าวเข้าสู่การมีอำนาจทางการเมือง การกำหนดหน้าที่ของบุคคลที่เกี่ยวข้องกันในสังคม หลักการทางประชาธิปไตย หลักการระงับความขัดแย้ง หลักแห่งภาวะผู้นำ และหลักการที่ว่าด้วยการแก้ปัญหา โดยเฉพาะการวิจัยในการเลือกตั้งระดับชาติ

เอกสารอ้างอิง

- คณะกรรมการการเลือกตั้ง. (2565). *ประกาศผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จังหวัดปทุมธานี 2565* สืบค้น 15 มิถุนายน 2565, จาก https://www.ect.go.th/pathumthani/more_news.phd?cid=32
- นิติพันธ์ อินทโชติ. (2564). *การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการเป็นสมาชิกพรรคการเมืองไทย ในจังหวัดชัยภูมิ* (ดุชนิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชารัฐศาสตร์). พระนครศรีอยุธยา: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- ปธาน สุวรรณมงคล. (2562). *หลักและแนวทางการวิเคราะห์การเมืองท้องถิ่น*. นนทบุรี: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- พระมหาเอกกวิน ปิยวิโร (อะซิม). (2564). *การนำหลักพุทธธรรมมาภิบาลไปประยุกต์ ใช้ในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในจังหวัดนครศรีธรรมราช* (ดุชนิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชารัฐศาสตร์). พระนครศรีอยุธยา: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง. (2560). *แผนยุทธศาสตร์สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2560-2579)*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง.
- สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ. (2565). *รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย*. กรุงเทพฯ: สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ.
- สุทน ทองเล็ก. (2564). *การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในจังหวัดสระแก้วในการเลือกตั้งทั่วไปปี พ.ศ. 2562* (ดุชนิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชารัฐศาสตร์). พระนครศรีอยุธยา : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

- แสงว รตนมมงคลมาศ. (2516). พฤติกรรมในการใช้สิทธิเลือกตั้ง สมาชิกสภาเทศบาล พ.ศ. 2510 : ศึกษากรณี เทศบาลเมืองขอนแก่น และมหาสารคาม. กรุงเทพฯ: สำนักวิจัย สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- เอกบุญ วงศ์สวัสดิ์กุล. (2554). การเลือกตั้ง : ดัชนีชี้วัดความเป็นประชาธิปไตย, เอกสารวิชาการ, หลักสูตรหลักนิติธรรมเพื่อประชาธิปไตย รุ่นที่ 2. กรุงเทพฯ: วิทยาลัย ศาลรัฐธรรมนูญ สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ.
- Yamane, T. (1973). *Statistic: An Introductory Analysis* (3rd ed.). New York: Harper and Row.